

ಮಣಿ ಕಸೂತಿ

ಈಗ ನೋಡಲು ಅಪರೂಪದ ಮಣಿ ಕಸೂತಿ ಇದು. ದಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ಮಣಿಗಳನ್ನು ನೈಪುಣ್ಯತೆಯಿಂದ ಪೋಣಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕಾರ ನೀಡಿ ವಿವಿಧ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಲೆ. ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಸೂತಿಯ ಚಿತ್ರವಿದು. ಇಂದಿಗೂ ಮಣಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಮಾಸಿಲ್ಲ. ಮಣಿಗಳನ್ನು ಹಣೆದು ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟೆ, ಆನೆ, ಸೋಫಾ, ಮಂಟಪ, ತಾಜ್ ಮಹಲ್ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಣಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ನೋಡಲು ಬಲು ಸುಂದರ.

—ಶಾಲಿನಿ ಮನೋಹರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಳಸಿಗೆ ಬಾವಿ

ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಉದ್ಯಮ ಆರಂಭಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಅಪಾರ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡವರು, ನೂತನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮನೆಯ ಗೃಹಪ್ರವೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಾವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಭತ್ತ, ಗೋಧಿ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸುವ ಕಳಸಿಗೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನೋಡುಗರ ಮನ ಸೂರೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವುದು ಬಾರಕೂರು ಸಮೀಪದ ಬೆಣ್ಣೆ ಕುದ್ದು ಸತೀಶ್ ಪೂಜಾರಿ ಅವರ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ.

—ಎಂ. ಗಣೇಶ್ ರಾವ್, ಬಾರಕೂರು

ಭೂದೇವಿಗೊಂದು ದೀಪಸ್ತಂಭ

ಉಡುಪಿ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ದೀಪಾವಳಿ ಅಮುವಾಸ್ಯೆ ರಾತ್ರಿಯಂದು ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ದೀಪ ನೆಟ್ಟು ಅದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ವೀಳೆದಲೆ, ಅಡಿಕೆಹೋಳು, ಒಂದಿಷ್ಟು ಒಣ ಅವಲಕ್ಕಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಚೂರು, ಎರಡು ಬಗೆಯ ಎಲೆ, ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕೇಪುಳಹೂವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಲಿಂಧ್ರನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ತಿಕಬೆಳೆಯ ಕೊಯ್ಲು ಆಗಷ್ಟೇ ಮುಗಿದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಭೂಭಾಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಆಳಿದ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ತ್ಯಾಗದ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಚರಣೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ದೃಶ್ಯ ಇಂತಹ ಆಚರಣೆಯ ಒಂದು ದ್ಯೋತಕ. ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದನೆಯ ಕೋಲಿಗೆ ಬಾಳೆದಿಂಡನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೆಡಲಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಬಾಳೆದಿಂಡಿಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಉರಿಯುವ ಸಣ್ಣ ಕೊಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಇಂತಹ ದೀಪದ ಗೊಂಚಲನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

—ಧರ್ಮಾನಂದ ಶಿರ್ವ, ಬೆಂಗಳೂರು

